

Branchevejledning til håndtering af allergener i maltbygværdikæden

---

1. Formål

Denne branchevejledning er udarbejdet af DAKOFO's maltbygnetværk og har til formål at vejlede i håndtering af maltbyg i grovvarebranchen og forsyningskæden til malterierne i henhold til overensstemmelse med gældende allergenlovgivning (Forordning (EU) nr. 1169/2011 om fødevarerinformation til forbrugerne).

2. Overordnet risikovurdering

Maltbyg er i sig selv en allergen, da byg indeholder proteinet gluten. Dog er der også risiko for krydsforurening med en række andre allergener, når maltbyg håndteres i værdikæden.

DAKOFO har gennemgået de 14 officielle allergener i henhold til fødevarerinformationsforordningen. DAKOFO har vurderet, at der er risiko for krydskontaminering med følgende allergener i forsyningskæden:

- 7. Soja
- 11. Sennep
- 12. Lupin

Alle tre allergener er afgrøder, der håndteres i forsyningskæden og benyttes som enten foderafgrøder eller med anden dyrkningsformål som f.eks. frøproduktion eller efterafgrøder.

Det er vigtigt at gøre opmærksom på, at virksomheder har et ansvar for ikke at begrænse allergikeres fødevalgsvalg unødigt. Derfor skal der ikke ukritisk mærkes med "kan indeholde spor af". Det

er DAKOFO's vurdering, at de nævnte allergener; soja, sennep og lupin ved håndtering i henhold til nærværende branchevejledning ikke udgør en risiko, og derfor ikke leder til behov for mærkning med " kan indeholde spor af".

I det følgende redegøres for procedurer til at sikre en god fødevarer sikkerhedskultur i virksomhederne ved at reducere risikoen for krydskontaminering. Dokumentet skal ses som en generel branchebefaling, som branchens virksomheder kan benytte i forbindelse med deres HACCP-system (Hazard Analysis and Critical Control Point).

3. Identificér, kortlæg og vurder allergener

Det er DAKOFO's vurdering, at der udover det naturlige indhold af allergenet gluten i maltbyg, kan være risiko for krydskontaminering med soja, sennep og lupin, hvis der ikke opretholdes en tilstrækkelig rengøringsstandard og adskillelse.

Grovvareselskabet skal foretage en kortlægning af allergistatus for de forskellige råvarer som håndteres i virksomheden eller i transportsektoren. Derudover skal der foretages en risikovurdering af risikoen for krydskontaminering under de lokale forhold.

4. Sikring på landbrug

På landbrug, der producerer eller håndterer lupin, sennepsfrø eller soja, skal der sikres god adskillelse i opbevaring af maltbyg og afgrøder, som indeholder andre allergener. Ligeledes rengøres lagre ved tør-rengøring mellem opbevaring af produkter, som indeholder forskellige allergener, og det samme skal gøre sig gældende for maskiner og andet udstyr, som er brugt i høst, til transport eller på lageret.

5. Transport

Ved transport af maltbyg til grovvarerlager, malteri eller internt på lagre skal vogne, biler og læsere være rengjorte ved tørrengøring fx fejning eller trykluft iht. branchestandard (se IDTF database¹), hvis forudgående kørsel har omfattet en af de følgende varer; soja, sennep eller lupin.

6. Håndtering på lagrene

På lagrene skal der sikres god adskillelse mellem afgrøder, som indeholder allergener. Ligeledes tørrengøres lagre og maskiner på lagrene mellem opbevaring af forskellige afgrøder. Det skal sikres, at der ikke køres med samme maskine uden, at denne rengøres mellem lagre med konsumkorn og råvarer indeholdende de ovenfor nævnte allergener.

---

¹ [Home - International Database Transport \(for\) Feed \(icrt-idtf.com\)](http://icrt-idtf.com)

7. Uddannelse og opmærksomhed

Der skal være udbredt opmærksomhed på allergenrisici blandt alle medarbejdere i virksomheden inklusive ledelse og administration, hvilket kan opnås gennem uddannelse, kurser eller lignende. Træningen bør adressere grundlæggende information om fødevarerallergier, lovgivning på området, generel håndtering af allergener samt specifik håndtering i virksomhedens kontekst. Virksomheden skal ligeledes holde sig opdateret på ændringer i lovgivningen samt ændringer i håndteringspraksis i værdikæden.

8. Afvigelseshåndtering

Skulle der alligevel opstå en situation, hvor der er sket, eller er mistanke om krydskontaminering, skal dette straks registreres og meddeles til ledelsen samt aftagere og eventuelle andre relevante parter i forsyningskæden, hvis kornet allerede er solgt videre. Der skal foretages en konkret vurdering om kornets egnethed. Derudover skal fejlen identificeres, og relevante procedurer skal gennemgås med henblik på at rette op på eventuelle fejl og mangler i håndteringen.

Branchevejledningen er vedtaget på møde i DAKOFO's maltbygnetværk, februar 2022.

Emil Dalsgaard Hansen
Konsulent, DAKOFO